

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 88. ANULU XVI.

Telegrafulu este de done ori pe septemana: joia si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foile pe afara la c. r. postale, cu bani gata prin scrisori francate, adrese catre espeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

Sabiu, in 27 Octomvre (8 Nov.) 1868.

tro provincie din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru principiu si teri stei pe anu 12. e. v. a. fl. v. a.

insuratele se plateau pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu pentru a doua ora cu 5. cr. si pentru a treia repetire cu 3. cr. v. a.

O revista interesanta.

Putemu dice ca noi amu p u t u t u comunicá numai fragmente din cele ce se petrecu de unu tempu incóce intre unele diuarie din Pest'a si intre altele din Romania. in afaceri politice. Ac-centuámo, intre diuarie, pentru ca ce lucra guvernele, a cároru diuarie au produsu emotiunea spiriteloru in tempulu din urma, nu suntemu in stare a o spune. Deosebirea acésta in sa nu se pare de lipsa a o face, pentru ca sa nu surprinda pre nimenea scirea posibila despre o eventuala potolire a alar neloru emise asiá de grabnicu un'a dupa alta in pericolu, care de care mai iritata si mai iritatória.

O aparitiune placuta, putem sa dicem, amu observatu noi in decursu de timp sa acim a rebelulu diuaristiciu intre diuariele pestane si bucurescene. O convingere amu vedutu, amestecându-se printre fumulu si flacar'a celorlalte bombe espedate de o parte si de alta; o convingere carea noi amu repetit'o de multe ori dela prefacerea lucrurilor ale aniloru mai recentu. Cetitoru nostri si voru fi aducendu bine aminte, ca amu aretatu causa din carea Turcia a pututu fi in stare in evulu mediu, sa faca cuceriri mari in Europa si sa petrunda, trecendu preste Ungaria, pana dinaintea Vienei. Amu aretatu cu acele ocazioni ca causa la aceste si la alte nenorociri de felulu acésta a fostu ne-intielegerea, urmata din rivalitate absurda si amu adausu mai cu totu privilegiu, ca deca in acele tempuri a venitu pericolulu de cátra média-di asupra acestoru doue popóre, situate intre marea negra si adriatica, acum póte veni asemenea pericolu, si si mai mare, dela média nópte.

In cele armatorie vomu comunicá doue probe, cari pre langa tota diverginti'a, in punctulu amintitu de noi, le aflámo cu conviniu si un'a si alta. Eata dara ce scrie „Romanulu“ in urmatoriu articulu intitlatu:

„Ungurii si Romania.“

In diuariulu Szazadunk No. 222, s'a publicatu unu articulu de d-nu generariu Klapka intitulatu: „Caveant consules“ cátra Magiari, dicendu ca Ungaria este incongiurata de inemicii ei romani din partea oriintelui; cá romani voru cere ajutoru dela St. Petersburg pentru a cuceri Ungaria pana la Tissa; ca guvernulu romanu din Bucuresci intarita in publicu poporul in contra natiunei magiare si ca romani, mari si mici, se intrecu in a subscrie pentru cumparare de arme si acésta numai pentru a ocupá patri'a nostra cástigata de Atila prin sange; ca este avisatu despre politica revolucionara a romaniloru si recomanda natiunei magiare sa infli-tiéze armata de Honvedu, tier'a fiindu in pericu.

In consciinta crede ore domnulu generariu Klapka aceste acusatii, ce tradatorii de patrie, romani de la noi, le respindescu in foile straine asupra intentiuniloru Romaniei si guvernului ei? sa nu uite Ungurii ca, ei insisi au tradatori de patrie, si acci tradatori n'au gasitu la noi de cátu dispretiu. Eramu in dreptu a acceptá de la unguri aceea—si purtare in facia cu tradatorii nostri.

O nefericita politica, care impinge pre unele natiuni la perire, o politica care face din unele natiuni lu capi ai ideiloru de libertate, ci capi ai ideiloru de oprimare, si care in anii din urma pare a voi sa isplésca mai multe natiuni, este caus'a ce intarita pre Magiari. O natiune, care sprijine o idee de libertate, care lupta pentru libertatea popóreloru apasate, capeta putere si prestigiu, devine iubita, si din contra slabesce, devine detestata, candu ea cauta sa se intarésca prin cucerire. Acésta din urma politica a capiloru Ungariei, acésta schimbare de principii, acésta degradare a caracterului liberalu

si egalitaru in privinti'a celorlalte poporatiuni, este fact'a cea mai putinu intelepta a unguriloru.

„Ungurii si romani, elemente mici, potu peritri'o di in elementele slave seu germane, ce le incongiura pre cá u timpu ungurii si romani nu voru intielege, ca ideiele de cucerire si-a facutu timpulu loru.

„Capii liberali ai Ungariei au schimbatu ideiele luminate si liberali, cari aveau cáti—va ani mai nante. Nu diceau atunci, ce dicu astadi.

„Intr'unu memoriu, presintatu fostulu Domnu Cuza in 1860 de d-nii generari Klapka, Kossuth si Teleki, membri ai comitaluluu nationale. ungurescu, altu-felu presintau simtiemintele si cugetárilu conducatoriloru natiunei magiare.

„In facia cu simtiemintele si cugetárilu capiloru simtieminteloru si cugetáriloru Ungariei de astadi, punemu simtiemintele si cugetárilu aceloru capi din anulu 1860. Va vedea tota lumea si va judeca asupra degradárii politice capiloru ideiloru liberle unguresci. Reproducemu cate—va pasage din memoriulu datu de d-nii Klapka, Kossuth si Teleki fostulu Domnu alu Romaniei.

Ací reproduce „Romanulu“ apoi unu extrasu din memoriulu lui Kossuth, Klapka si Teleki Ladisl. asternutu in 1860 principelu Cusa, prin carele se cere ajutorulu Romaniei la elberarea Ungariei de sub Austria.

Punemu acum sub ochii publiculuu cealalta proba si adeva unu articulu alu „Pesti Naplo“ intitulatu:

„Ungaria si Romania.“

In Romania au devenitu iritarea in contra Ungariei o moda politica formalu. In tota diu'a jura foile regimulu, ca natiunea unguresca nu are alta dorintiá, decátu aceea, de a cuceri Principatele dunarene si de a estinde imperiulu S. Stefanu pana la marea negra. Cu pericolulu acésta teroriseza si iritéza foile regimulu poporulu romanu si-lu provóca, sa se inarmeze seu mai bine disu, sa dea bani pentru inarmare.

„Cá sa vorbimú despre o astfelu de absurditate, avemu lipsa de abnegarea de sine, in sa datorinti'a ne demanda, cá sa ne lepadámo de noi insine.

„Putemu afirmá fára nici o temere, ca cine ascrie natiunei unguresci astfelu de tendentie, precum i le insingéza foile din Bucuresci, acésta seu nu are nici o idee despre relationile, principiile, opiniunile si lpselu nostre, seu urmaresce scopuri, pentru cari nu afla mijloce acomodate, fára numai in seducerea opiniunei publice si in confundarea ideiloru. In tier'a nostra nu este nici o partida capace de imputatiune, care fatia cu politica din afara sa nu fia condusa de principiulu „pace cu onóre.“ Institutiunile nostre libere numai pacea le póte desvoltá si intári. Numai dela pace putemu acceptá inflorirea relationiloru nostre materiale. Numai pacea póte suplíní puterile, ce le-au consumatu regimulu celu debitu. Prin urmare unu regimu, care periclitéza pacea, aru periclitá interesele nostre cele mai ponderose si aru revoltá in contra sea tote adumbraturile opiniunei publice.

„Acésta este simbulu politice nostre si cu acésta sta in consonantiá si complanarea, carea forméza astadi basea relationiloru nostre interne.

„Insemnetatea organizatiunei presinte a monarchiei austriaco-unguresci nu se marginesce numai pre langa politica interna, ci ea are si asupra politice din afara o influentia durátore, no rmativa. Monarchia dualistica nu póte avé pofta de cuceriri, pentru ca ori—ce cucerire aru stricá ecuilu loru si prin acésta aru periclitá si existinti'a statuluu insusi. Acésta e momentulu caracteristicu alu com-

planárii impinute fatia cu politica esterna si e imposibilu, cá d plomatii Romaniei sa nu fia cuprinsu acésta. Dara — ei nu vreau sa cuprinda.

„Cele ce le-amu disu aici despre intrégra monarchia, se reduc in specie si la Ungaria. Noi nu avemu aici unu interesu politicu seu nationalu, care nu aru sta in cea mai evidenda contradicere cu planurile acelea, cu care ne acusa „Romanulu.“ Deca aru avé natiunea unguresca dorintiá de marea negra, pentru ce aru fi respinsu dela sine asiá cu unanimitate ide'a despre confederatiunea dunaréna?

„Patri'a nostra e frumoasa si mare, marginile ei suntu largi si ne oferescu spatiu de ajunsu. Frumósia si mare e si missiunea nostra si ea are trebuinta de putere nostre intru o mesura asiá de mare, incátu ne ne mai remane sa le risipim si pre alte scopuri.

„Missiunea acésta este: a intári pre pamentulu, ce-lu numimú noi patri'a nostra, basea libertáti, a naturalisa binecuvéntárilu civilizatiunei si a pune stavila elementulu acelu'a barbaru, care amenintia dela média-di Europ'a. Cátra média-di suntemu stavil'a naturala nu numai a culturai din apusu ci si a veciniloru nostri acelor'a dela média-di, cari intru adevéru se tienu de famili'a cea mare slavica, dara despretiuescu arbitriulu Nordulu si se entusiasmeza pentru libertate si independintia.

„Missiunea acésta e unu pericolu pentru noi, in sa ea este totu odata glori'a nostra din istoria universalu, si atátu in periculu cátu si in gloria avemu unu consorte: pre poporulu Romaniei. Missiunea nostra e egala cu a Romaniei, asemenea si situatiunea nostra; pentru ca ambii suntemu incongiurati de popóre straine si ambii ne intalnimu si intru aceea, cá Ungaria si Romania numai atunci si potu implini missiunea loru, candu fiecare se va desvoltá libera si independenta intre marginile seu. Acésta e si punctulu nostru de recunoscutu apriate, ba o au simtiu adencu, candu au conlcratu la formarea Romaniei si au insotitu regenerarea Ungariei cu cele mai caldúrose simpatii.

„Punctulu acésta de manecare alu politice, precumú se vede apriatu, este mai inaltu, decátu cá sa se póta urca la elu diplomatiu din Bucuresci, in sa acésta e punctulu nostru de manecare. Prin urmare program'a nostra nu póte fi alt'a, decátu a trai in amicitia buna cu cei din vecinatate, a ne spriginí unii cu altii pre ter nulu cestiuniloru materiale, a avantá imprumutatu comerciulu nostru, a merge mána in mána unii cu altii in totu loculu, unde interesele cele mari ale Europei admonéza popórele la solidaritate, si a propagá pre intrecute ideile civilizatiunei, cari forméza talismanulu nostru in contra planuriloru acelor'a, cari nesuescu dupa subjugarea orientulu.

„Insa diplomatiu diuariulu „Romanulu“ cugeta cu totulu altu felu. Problem'a loru aru fi, sa imprime in spiritulu natiunei loru ideile libertáti, sa creze ordine constiutionale, sa smulga plasele de josu ale poporulu din letargia, in careau cadutu prin culpa si miseria seculiloru, sa laticésca lumin'a adevarata, pacintia religioasa si sociale si sa desvolte nationalitatea loru prin sciintia.

„Dara barbatii deacumu ai regimulu din Romania nu suntu capaci de tote aceste lucruri mari si frumoase, si cá sa si acopere ameliéla loru spiritualu, joca rola de putere mare. Ei atragu atentia poporulu la tier'a straine, cá acésta sa nu observe disordinea afaceriloru sele interne; ei stimuléza simtirile lor, cá sa nu cugete, ilu orbescu cu splendorea aventurosa a unui viitoru fantasticu, cá sa nu vadia, ce se intempla cu elu si in giurulu

seu; ei cerea sa descepte in elu ura câtra unu veciu bunu, că sa nu-i lovésca mâni'a lui cea drepta pre acei'a, cări 's'i batu jocu de iubirea lui de patria, de nesmintele lui cele nobile si dreptele lui pretensiuni, si in locu dea enuntia conventulu celu salvatoriu alu civilisatiunei, ei se oferescu sub mantau'a cea larga a fraseloru liberali de instrumentu alu intrigeloru Russiei.

„Pôte fi dara mirare, ca, pâna cându va fi sôrtea acést'a a Romaniei in asfelu de mâni, interesele ei materiale stagnéza, ca de exemplu diplomati'a din Bucuresci in afacerile comerciale, postale si telegrafice precumu si in privinti'a jurisdictiunei consulatelor nu afla aceea amicitia si incredere, carea o au avutu regimulu invecinatu din Serbi'a in tôte cestiunile acelea?

„Responsabilitatea pentru dificultățile si disordinile acestea diace asupra barbatiloru acelor'a, cari astadi administréza asiá neconscientiosu afacerile Romaniei. Insa esperinti'a de secolu întregi ne da mângaierea aceea, ca acei'a nu remânu nepedepsiti, cari sémana discordia între doue natii, care sunt avisate prin misiunea loru comuna istorica la o ajutoriunia imprumutata si legatura spiriuala, precumu e natiunea ungarésca si romana. Avendu incredere in inteliginti'a majoritătii celei mari a poporului român, nici nu putem perde vre odata speranti'a, ca politic'a intrigeloru nu va fi lovita de sôrtea ei si in Principatele dunerene, si ca nu se va afla acolo o partida patriotica, care va arată lumii ca Romania într'adeveru e in stare, de a corespunde problemei celei mari, ce i o au incredintiatu Europ'a.“

Dupa aceste doue probe se întielege ca desbracate de momentele cele iritate, care a smancitu si pre seriosulu diariu P. N. câte o data la expresiuni mai grave, vedemu in ambii articuli ca poporulu magiaru este chiamatu prin natura sea si a situatiunei sefe a traî cu poporulu român, carele se afla in acela-si conditiuni, in buna întielegere. Si de o parte si de alta se lapeda ideile de cucerire.

Afara de multamirea ce o putem avea noi, vedendu espremendu-se in doue diarie insemnate, ideii, câroru, noi le amu datu de multu expresiune, amu dori sa vedemu la noi, că unu gagiu, că chizasia a manifestatiunilor de astadi si a manifestatiunei lui P. N. inca dela 1865, intrându in cartea legeri o egalitate satisfactorie pentru natiunitătii dela noi si in specie pentru Români, cari, dupa cum putem vede din tôte părțile seriöse nu pretindu alta decâtu atăt'a. Nu pretindu dicemu, pentruca poporele Europei astadi nu potu avé alta aspiratiune mai inalta, decâtu a se vedé in pusestiunea, din care sa se desvôlta câtu mai usioru buna starea spiriuala si materiale a tuturor. Ele tindu a deveni o familia, a cărei membri sa se spriginésca unii pre alții.

Credindu ca cuprinderea acést'a a nôstra a cuprinsu si mburulu adeverului, dorimu sa vedemu nisuinti'a generale câtra acestu scopu, desbracata de idei, cari nu conviun seculului nostru, câtu mai curendu realizata. Atunci civilisatiunea si va serbâ triumfulu séu si va pune stavila întunecului, ori din care parte aru voi elu sa amenintie.

Eveneminte politice.

Sabiiu, 24 Octomvre.

Duminea trecuta a fostu siedintia ministeriale comuna in carea a fostu vorba despre bugetulu imperialu si despre „cartea rosia.“ Dupa cum se spune césta din urma contine multe acte insemnate, căci cuprinde corespundiati'a ministeriului de esterne pâna la finea lui octobre a. c. Tóta colectiunea se imparte in trei sectiuni, in cea germana, cea italiana si cea orientala si in fine mai vine unu adausu. Andrássy si Lonyay inca au luat parte la dis'a siedintia.

Sectionile a inceputu a desbate proiectulu natiunitătiloru. Dispute h'a fostu in tôte sectionile, mai multe se spune a fi fostu in sectionea a opt'a. Magiarii nu vedu in pretensiunile natiunitătiloru alta decâtu disolverea Ungariei; cu tôte ca afirma de alta parte, ca ei nu se punu in calea desvôltării nici unei natiunități. Aru fi de a puté deslegá numai problem'a cum sa se póta desvôltá natiunitătii fara de a avé lasatu si lora vre unu terenu, unde să-si eserciteze dreptulu celu atātu de strinsu legatu si de natiunitate si de interesele cele mai mari si mai diverse, materiale, pentruca proiectulu comisiunei face pretensiunea acést'a re-

conoscinta de dripta si de majoritatea dietei, mai il socia. — Sassin ardelen nu se opun proiectulu cunoscutu ci diu numai că acei'a sa nu se estinda si asupra Transilvaniei, ci pentru acést'a sa se pregătésca altu proiectu.

Sciri mai insemnate din afara astadi nu sunt. „Journal de Paris“ se folosese de convocarea delegatiuniloru in Pest'a, si recomanda delegatoru mai multa moderatiune si precautiune, decâtu in sesiunea trecuta si mai departe desvôlta parerea, ca speranti'a de a alergá slavii si românii din afara in bratiile Ungariei, a d'sparutu. Slavii dice, ca conta spre Petersburgu, pre cându românii a'u trage districtele romanesci la sine, pentru ca dupa dreptulu de rasa si Transilvani'a si Besarabi'a li se cuvine loru. Acést'a ferbere nelinéscesce pre Andrássy asiá de bine că si pre Beust si de aceea celu dintâiu, că si celu din urma pôte dice ca Romania e unu arsenalu de arme dela care chei'a e in Petersburgu.

In Prussia s'a deschis dieta. — In Romania se voru deschide camerele in 15/27 Noemvre a. c.

Diet'a Ungariei.

Siedintia (casei de jos) din 2 Novembre.

Dupa autenticarea protocolulu si dupa incurgera unoru petitiuni neinsemnate se trece la ordinea dilei. Protocolistulu Em. Csengerly referéza despre raportulu comisiunei centrale privitoriu la proiectulu de lege in caus'a drumului de feru Aradu-Timisior'a, si recomanda proiectulu cu unele modificatiuni stilistice neesentiale. Nic. Kiss inscintiéza despre unu votu separatu din partea sectionei a nou'a, carele numai atunci s'aru d'chiará pentru drumulu de feru din cestiune, deca ministeriulu aru documentá necesitatea lui prin motive strategice. Se otaresece, că votulu acésta separatu sa se tiparésca si sa se puna la ordinea dilei pre siedintia viitoare.

Bar. Gabr. Kemény da raportulu comisiunei finantiale despre bugetulu ministrului de culte pre an. 1869.

Dupa acestea aduce presedintele la cunoscentia, ca au primitu inscintiare dela ministrulu presedinte contele Andrássy, cumca Maj. Sea au comhiamatu delegatiunea pre 12 A. c. la Pest'a, spre a-si continuá activitatea s'a. Se va pertractá in siedintia urmatore.

Transchenfels presentéza o petitiune din partea comunelor, antisteloru comunale si ablegatoru din districtulu Brasiovlui privitore la ordinea municipiului sasescu.

Dupa ce provóca presedintele pre comitetele si sectionile, că pre tempulu otaritu sa iea parte la consultári, se incheie siedintia.

Raportulu

comisiunei dietali emisa in cestiunea de natiunitate.

Comisiunea si-a implinitu detorinti'a si a gatu proiectulu de lege relativu la egal'a indreptatire a natiunitătiloru.

Cându alatura cu stima aci sob /: acestu proiectu că rezultatulu finalu alu lucrării ei, trebuie sa indeget ze acea circumstantia, ca neavendu instructiune speciala, ea a fostu avisata a-si alege ins'a-si atātu punctulu de mancaré câtu si principiile directiunali ce se cuprindu in elaboratu.

Comisiunea totusi spera, ca opulu ei va corespunde, baremu in părțile principale, aceloru pareri, ce onorat'a casa le impreuna conceptulu cestiunei de natiunitate; pentru ca ea si-a imprumutatu ide'a fundamentala din adres'a la conventulu de tronu, si la specificare a remasu între otarele ei.

Adres'a din anulu 1866 Febr. 24 dice asiá: ne vomu nisi a implini ce pretinde binele cominu alu patriei, si ce ni impune detorinti'a cetatienésca. In lucrările nôstre, purcediendu din principiile fundamentali constitutionali, vomu considerá de cinosura in totu-déun'a dreptatea si ecuitatea pentru toti cetatienii de tóta clas'a fara destingere de limba si confessiune. Mai cu séma vomu considerá si aceea ce amu espresu dejá in omilit'a nôstra adresa din anulu 1861: „ca simtiulu natiunale, ce se totu desvôlta, pretinde a fi respectatu, si ca nu se póte aci aplicá mesur'a temporiloru trecute si a legiloru mai demultu. Nu vomu ultá ca locuitorii

nemagiari ai Ungariei suntu chiaru asiá si cetatienii Ungariei, si noi sunu emu gata, cu sinceritate a li garantá prin lege totu ce pretindu interesele lor si interesulu comunu alu patriei in privinti'a acést'a. Noi vomu urmari principiile dreptătii si fratietătii si la aducerea legiloru ce privescu interesele diferiteloru natiunități.“

Cari sa fia acele interese ale locuitoriloru nemagiari, ce aru trebui garantate prin lege? ce cere in privinti'a acést'a interesulu comunu alu patriei? aceste doue întrebări a trebuitu comisiunea sa le decida că sa póta propasi securu.

Comisiunea n'a întârdiatu nici unu momentu intru deciderea loru.

Cetatienii nemagiari întrebuintéza si astadi tôte drepturile politice si sociale.

Legea nu face destingere între cetatienu si cetatienu, n'a datu nici in trecutu întrebuintiarea drepturiloru politice, capacitatea pentru oficiu si posesiune numai unei séu altei natiunități, ci le-a datu acestea, dupa conceptele de atunci, nobililoru cu diplome.

Locuitorii nemagiari suferu dupa legile sustatatorie ce va restringere intru întrebuintiarea limbii materne.

Comisiunea a fostu de parere, ca dens'a numai asiá pricepe bine spiriulu adresei si pre bausea acesteia si detorinti'a sea, deca proiectulu in credintiatu ei, lu va compune mai cu séma in acésta directiune, si deca va statoru cu preugetare mesur'a egalei indreptatiri a limbii materne.

Comisiunea a potutu lua de cinosura in acésta privinti'a numai binele comunu alu patriei, si in lucrarea ei a mersu fara clatinare pâna acolo, pâna unde i-au iertatu interesele si respectele generali ale întregitătii politice a statulu, gubernarea, justiti'a si jurisdictiunea.

Ea esprima deplin'a indreptatire egala a limbii pentru individu. Asiá:

Fie-care cetatienu pôte întrebuintá liberu limb'a sea materna fatia cu regimulu statulu, fatia cu bisericele, scólele si comunele, si capeta inscintiári si resolutiuni de la organele respective in limb'a sea materna.

Comunele, reunitiunile, institutele private si bisericele si'alegu liberu limb'a protocolulu si a manipularii.

Jurisdictiunile potu portá protocoale lor, pre lãnga limb'a statulu, si in alte limbe.

Fie care pôte vorbi in limb'a sea materna la adunările comunale, jurisdictionali, bisericesci si ale reunitiuniloru.

Se asenra deplina indrepsatire egala pre terenulu reuniuniloru, instructiunii publice si gubernarii bisericesci, ca se póta se-si desvôlta liberu locuitorii nemagiari ai tierii natiunitatea lor in tôte directiunile.

Din contra, s'a feritu comisiunea, atātu pentru interesele statulu, câtu si pentru interesele singuraticiloru cetatieni, de tôte acele dispositiuni, cari aru poté periclitá séu tocm'a face cu nepotintia gubernarea unificata a statulu, justiti'a corespundiatori scopulu si jurisdictiunea buna si grabnica.

De aceea a pastratu drepturile naturali ale limbii oficiale de statu câtu s'a potutu in totu loculu, unde cetatienu singuraticu nu ap re in organismu statulu cá atare, ci cá amploiatu, séu organu medilocitoriu.

Ca ôre asemenea deslegare a cestiunei de natiunitate va corespunde acceptării comune: acést'a multu depinde de acolo, ca cum se compunu si cum se judeca acele puncte de vedere, cari se tienu de conceptulu de natiunitate in dilele nôstre.

Majoritatea comisiunei e de parere, ca deslegarea acést'a va indestulá si trebe se indestuleze pretensiunile ecuitabile a le cetatieniloru de diferite natiunități, cari suntu chiamati spre sustienerea comuna a statulu; pentru ca afara de acést'a, alta modalitate de deslegare ar face cu nepotintia si justiti'a buna si grabnica si administratiunea corespundiatori scopulu, séu ar trebui tier'a impartita in teritorie natiunali, si drepturile minoritătii, subordonate eventuslei majoritătii in tôte locurile.

Acést'a inse neci fiii nemagiari ai patriei comune n'ar dori-o.

Sub //: se alatura proiectulu aloru trei membri din comisiune, a deputatoru Antoniu Mocioni, Stefanu Branovacichi si Svelozar Mletici, care este proiectulu minoritătii.

Dela universitatea nationala din fundul regiu.

Universitatea sasésca, porcede in continue in suarea (deciderea) cauzelor sece economice si numai diu cându inându si mai schimba acest'a materi'a in tempnu presentu cam neplacuta — pentru de a adresá cãte o remonstratiune regimului unghurescu din Pest'a.

Pãna acum s'au decisu facerea aloru trei remonstratiuni — parte la diet'a Ungariei, parte la ministeriu — tôte pentru vatamarea drepturilor fundamentali sasesci. Asã de exemplu, in septemena trecuta s'a transmis o remonstratiune la dieta si ministeriu pentru ca s'a denamitu tribunãlulu din Maros-Vásárhely, cá foru judecatorescu pentru crimele falsificãrei harthieloru de creditu, pentru tãtã tier'a, si prin urmare si pentru fundulu regescu. —

O alta remonstratiune, pentruca din partea inaltei table septemvirale din Pest'a, in unu procesu civilã la cererea actorelui s'au delegatu in loculu tribunalulu competente din Bistritia, unu altu tribunãlu comitatense. Si un'a a trei'a remonstratiune in contr'a conclusului adusu de dieta, prin care pentru totu Ardelulu s'au statoritu numai unu tribunãlu de a II-a instantia in Maros-Vásárhely — iera tribunãlulu de a II-a instantia din Sabiu are sa inceteze. —

Cu ocaziunea desbaterilor speciale a remonstratiunilor romãni, s'au remonstratu din partea deputatilor D. I. Hanni'a, si Dobo, in contr'a nomãrii usurpate si negale de Sachsensland, ce se repetãza de mai multe ori in tãte trei remonstratiunile pretindindu-se, cá in loculu acelei'a sa se intrebuinteze terminulu legale „Fundu regescu“ insa in zedaru sasii au o predilectiune prea mare pentru acelu terminu, si prin urmare le este cu neputintã a se lepadã de elu.

In dilele trecute au fostu la desbãtere, dotarea aloru 7 preoti greco-orientali din districtulu Fagarasiului cu portiuni canonice din dominiulu fisco-natiunele alu Fagarasiului. —

Obiectulu acest'a au ajunsu la universitate pre baza unei suplici a preotiloru respectivi adresate comisariului regescu cont. Em. Péchy — de acãst'a transpusa oficialatulu districtualu din Fagarasiu si in urma de acãst'a data Universitatiei trecute cá competentã in acãst'a cauza. Universitatea respectiva in siediãta din 28 1868 s'a declarat in principiu gat'a, a dá portiuni canonice suplicantiloru, desemnãndu spre acestu scopu locurile de pasiunitu, pre cari le are dominiulu fisco nationale in comunele in cari se afla suplecantii.

Referentele acestei cauze deputatulu Dör avendu de baza relatiunea Inspectorului dominiului fisco-natiunele din Fagarasiu, face urmatãrea propunere, ca de óre-ce locuri de pasiunitu in aceea comune nu suntu, sa se dea preotiloru respectivi din pãmentulu aratoriu cãte 10 jugere.

Terminulu predãrei respectivei portiuni canonice se fia in Maiu 1870 — esoperãndu-se totu odata si incuviãntãrea erariului incãtu acest'a este proprietãriulu dominiului desu numitu. —

Deputatulu Orasciei Dobo cere mai intãiu cãventu — si se declarã de invoitu cu partea prima a propunãrei — incãtu adeca se dice ca sa se dea portiuni canonice; nu inse si cu quantulu si modalitatea predãrei propuse de referentele, din cauza, ca quantulu propusu e prea micu — iera terminulu predãrei e propusu pre unu tempnu, cându probãlmente nãtiunea sasésca nu va mai fi in posesiunea a celui dominiu, fiindu lucru notãriu ca in Maiu 1870 are se urmeze predãrea acelu dominiu la erariu. Deci basãnduse pre sententia ca „bis dat qui cito dat“ propune, a se asemnã cãte 14 jugere de pãmentu, si acelea a le predã preotiloru respectivi numai decãtu spre folosintã. Incãtu insa despartirea nu ar putea urmã îndãtã, deórece dominiulu este arendatu, propene, sa se decida, cá pãna la predãrea pãmentulu respectiv — sa li se dea unu relutu in bani in suma de cãte 300 fl. v. a. pre anu, incepẽdu din siediãta aceea, adeca din 2 Novembre 1868, si in urma pentru cá sa nu se mai amãne acãst'a cauza prin petratãri ce in urm'a propunãrei referentulu aru fi a se face intre administratiunea nationalã sasésca, si erariu in privint'a concedereii din partea cestui din urma a se desparti portiunea canonica respectiva din conplussulu bunulu amintitu: — propone sa nu se cãra concessiunea propusa din partea referentulu, — la sandu in voi'a suplicantiloru ca dupa ce nu va mai fi nãtiunea sasésca in posesiunea acelu dominiu

sa-si mijlocãsa intãrirea potiunii canonice pre care voru avea-o in posesiune. —

Dlu Prot. Ioann Hanni'a se declarã de invoitu in principiu cu cele aduse inãntã de deputatulu Dobo, observãndu insa ca domniã lui nu e multãmitu numai cu 14 jugere, ci aducẽdu de exemplu portiune canonice a preotiloru din Banãtu si Bucovina — cari suntu in unele locuri chiaru si de cãte 80 de jugere; mai amintẽdu ca in districtulu Fagarasiului pãmentulu e cam sterilu, face propunere a se asemnã cãte 24 jugere la unu preotu, sãu unu relutu de cãte 200 (?). fl. v. a.

Dlu deputatu Orosu propune a li se dá portiune canonice preotiloru respectivi in boni gat'a, si chiaru cãte 400 fl. v. a. pre anu, incepẽdu dela terminulu suplicãrei adeca 15 Iuniu 1867.

Dupa ce referentele Dör respunde antevorbitoriloru si cu deosebire dlui Hanni'a, ca densulu in privint'a quantulu propusu, s'au cam acomodatu unei hãrthii a Escelentiei Sece Metropolitu, adresata in anulu 1861 universitatii de atunci, in care se statoresce marimea unei portiuni canonice la 14 jugere *) si dupa ce deputatulu Dobo si-au retrãsu odala propunãrea sea in privint'a marimeii portiunii, canonice, in favãrea propunãrei dlui dep. Hanni'a — si numai fiindu publice provocatu de unii deputati sã-si sustiena propunãrea respectiva, cáci la din contra cãdiẽdu de siguru a lui Hanni'a, si ne mai fiindu alta se va primi a referentulu care propune numai 10 jugere, — sustienẽdu-si din nou propunãrea, la votãsãrea nominalã, care totu la cererea lui Dobo s'au trecutu in protocolu, s'au primitu propunãrea densulu in privint'a quantulu cu 11 voturi in contr'a la 9, — 2 absentu. — La intrebãrea ca acum sa se dea portiunea canonica respectiva, sãu in anulu 1870? au votãsatu 12 in si pentru referentele si numai 8 pentru propunãrea lui Dobo. Totu odata s'au decisu ca universitatea sa esopereze incuviãntãrea erariului. —

Deca Sebesienii aru fi avutu doi deputati romãni in universitate si nu sasii, cari au votatu in contr'a propunãrei adou'a alui Dobo; atunã preotii respectivi din Districtulu Fagarasiului pãte saru si pututu bcurã inca in anulu acãst'a de portiunea canonica respectiva. Astfelu de fãpte aru putea servi onoru alegatori servili de exemple.

Universitatea nationalã din fundulu regescu. Acãst'a a fostu emisã o comisiune de sãpte pentru elaborarea unui proiectu de „statutu pentru componãrea corpuriloru representative prin alegere in pãmentulu sasiloru.“ Comisiunea e gat'a cu elaboratulu. Dupa cum audimã majoritãtea de patru membrii ai comisiunii e pentru alegeri indirecte si adeca pentru alegeri prin corpuri representative, cá si pãna acumu, precãndu minoritãtea e pentru alegeri directe. Precumu suntemu informati doi sustienu numai principiulu alegeriloru directe; iera alu treilea din minoritate (Dobo) si a datu parere formulatã.

Cart'a lui Dumaine.

Map'a, despre care vorbirãmu in nrulu trecut alu diuariului nostru, astãdi o cunãscem si mai bine. Ea constã din trei pãrti, despre cari lasãmu sa vorbãsa testulu, care le insotiesce:

„Aceste trei mape aratã publiculu situatiunea Franciei fatã cu Europ'a, din trei epoce anumite: din tempulu restauratiunii, alu guvernulu din Iuliu, si alu imperiului alu doilea.

1. Sub tempulu restauratiunii. Scopulu tratatelorã din 1815 iera: a incungurã Franciã cu atari puteri, cari, prin fortãretiele si puzetiunile sece strategice, sa nu-i permita miscãre si activitate libera. De cãtra nordu, Olandiã, care domniã si asup'a Belgiei, radica si conservã fortãretiele: Maestricht, Lüttich, Hoy, Namur, Dinant, Marienburg, Philippeville, Bouillon, Charleroi, Mons, Ath, Menin, Ypres, Nieupurt, Ostende, Antwerpen, Toornay, Termonde, Audenarde si Gand. Federatiunea germanã dintre Lüttich

*) Noi scimã ca aceste s'a cerutu atunci, cá minimum, pentruca legea urbarialã din 1847 a statoritu o portiune colonicalã numai de 24 juguri, care lege inse nu s'a pusã nici odata in lucrãre. Dar óre portiunile can. ale preotiloru evanghelici numai de 14 juguri suntu? etc. etc. Red.

si Triest compunea o putere mare, care stã g'ã pre totu momentulu a se ópuie la ori-ce atacu venitoru din Franciã. Federatiunea se redimã in fortãretiele federatiunali: Mainz, Landau si Luxemburgu.

De cãtra sudulu orientalu Alu nu mai scãteau frontãriale nãstre. Piemontulu iera bolevardulu Austriei, care domnea asup'a peninsulei italiene. si fortãretiele Lesseillon-ului inchideau calea, ce conduce preste Mont-Cenis.

2. Sub tempulu guvernulu din Iuliu. Revolutiunea belgicã imbunãtãti situatiunea nãstrã. Dintre fortãretiele, ce ne ameninãau, Menin, Ath, Mons, Philippeville si Marienburg, conformu tratatulu din 14 Decembru 1831, sãra dãrimãte. Guvernulu francesu intãri Parisulu si Lyonulu, stabili castrele de Langres si Belfort, si intãri fortãretiele dela Soissons, Sedan si Bãche. Sãnt'a aliantia incepũ a se clãtinã, Piemontulu parãsi pre Austriã, numai federatiunea germanã, spãrgintã de Austriã, si Prussiã, putã reuni in 1847 sãpte-dieci miliãne de suflete. Fortãretiele federatiunii, cari erau prevedute cu garnisiãne austriace si prussiane, se adãuserã cu fortãretia Rastãt, care in 16 Martiu 1842 fu declarãta de fortãretia federatiunii. Totu atunã intãriã si cetãtea Ulm, care fu preveduta cu garnisiãne din partea Bavariei si a Württembergi. Zidãrea fortãretiei Germersheim fu terminãta din partea Bavariei. Federatiunea germanã dispunea de o armatã de 460.000, care erã impartitã in djece corpuri si in un'a clãsa de reserva. Trupele prussiane si soldatii Austriei, recrutati in provinciile, cari nu se tienu de federatiunea germanã, adãugeãu numerulu amintitu, precum arãta resbelulu din Schleswig-Holstein, in care vedurãmu regimente unghuresci, italiene, si croãte luptãndu-se alãtureã prussiloru pentru nãtiunea germanã.

3. In tempulu imperiului alu doilea. Franciã si recastigã la Alpi terminii sece naturali, fortãretiele de la Leseilen nu mai inchidã calea preste Mont-Cenis. — Italiã deveni librã, Olandiã a ruptu legãturã care prin Limburg si Luxemburg o anesã federatiunii germane, federatiunea se disolvã. Fortãretiele federatiunali nu mai existu, cetãtea Mainz este a Prussiei, Landau si Germersheim e a Bavariei, in Rastãt sunt trupe badenese, cetãtea Ulm este garnisonatã in comunã de Baviã si Württembergu. Prussiã a crescutu, acãst'a inse nã conturbãtu ecubãriulu europãnu spre daunã Franciei. Inãntã evenemintelorã mai recente e Austriã aliatã cu Prussiã, cá capi ai Germaniei, au pututu pune in contr'a nãstri 80 miliãne de ómeni, legati intre sine prin conventiuni si organizatiuni rigurose, militare. Adã, puterile, ce incungurã Franciã suntu dedependinti. Belgiã si Elvetiã suntu neutrale. Prussiã cá federatiune, are o populãtiune de 20 miliãne, statele germane din sudu de 8 miliãne, Austriã de 35, ier' Italiã de 22 miliãne. Franciã cu unitãtea sea interna, cu populãtiunea sea de 40 miliãne, computãndu si Algeriã, n'are causã a se teme de cineã.

Fiile din Paris descriu mapele aceste interesãnte astu-felu: Pre map'a prima, care presintã Franciã si statele vecine, din tempulu restauratiunii, Austriã, federatiunea germanã, Prussiã ai Daniã cu colãre cafeniã, Elvetiã cu galbenu, Piemontulu cu cafeniu intunecat, Lombardo-Venetiã cu verde palidu. Map'a a dou'a din tempulu guvernulu din Iuliu, asemãna in tãte cu cea d'ãntãia, cu exceptiunea Olandiei, care aci are colãre rosale, iera nu verde. Map'a a trei'a, care arãtã situatiunea din 1868, estinde colãrea venatã a Franciei si asup'a Nizei si a Savoyei. Aci Belgiã are colãre rosale, Olandiã verde. Colãrea cafeniã remãse numai Prussiei si unei pãrti a federatiunii germane, statele germane din sudu au colãre albastrã rosale. Austriã e verde palidã, Luxemburgulu verde. Elvetiã e galbenã, iera colãrea cafeniã intunecatã cuprinde in sine nu numai Piemontulu, ci Venetiã, Milanulu si tãtã Italiã.

Afaceri bisericesci in Turciã.

Dupa „Curierulu orientulu“ regimulu turcescu vrea sa separeze bisericesce pre bulgari de greci. Spre acestu fiãtu s'a transpusu patriarhulu ecumenicu doue programe, dintre cari va avã sa alãga unulu, sãu sa elaboreze si elu unulu pre carele inã Bulgãrii, neconvenindu-le, voru putea sa-lu respinga.

„Curierulu orientulu“ reproduce in traducãre (francesã) ambe proiectele:

Proiectul primu;

1. Bulgarii de limba și origine, cari se țin de religia ortodoxă voru avea dreptul, ori în care locu alu imperiului se voru afla, de a-și alege și asedia în bisericile lor preoti, cari cunosc limba lor.
2. În diecese, unde majoritatea e bulgară, metropolitanii trebuie să fie de națiune bulgară; în diecesele, unde majoritatea este grecescă, metropolitanii voru trebui să fie greci. În diecesele metropolitane bulgare, unde se va afla o eparchie episcopale, deca populațiunea va fi greacă, metropolitul va fi grec; și iera în diecesele metropolitane grecești, unde se va afla un episcop, deca majoritatea e bulgară, episcopul va fi bulgar. În eparchie, unde se voru afla episcopi greci, acești se voru subordina metropolitului bulgar; asemenea în eparchie grecești, unde se voru afla episcopi bulgari, episcopii bulgari se voru subordina metropolitului grecesc.
3. Pentru guvernarea și supravegherea bisericilor bulgare, bulgarii voru avea un cap metropolit, carele va reside în Constantinopol, și un sinod. Scaunul acestui sinod va fi în Constantinopol.
4. Metropolitanii bulgari voru fi aleși prin sinodul lor, însă investiti și asediați prin beați imperiale.
5. Pentru tot, ce privește alegerea de capii și administrațiunea sea spirituală, biserică bulgară va forma un corp pentru sine; ea va trebui într'aceea să se adrese la patriarhul ecumenic din Constantinopol în cauze pure dogmatice și pentru sântirea spirituală a capilor ei, a metropolitilor; de altminte, conformu usului asediatu numele patriarhului se va pomeni în serviciile (dieces) ale bulgarilor.
6. Capii religioși, ori care aru fi naționalitatea lor, voru reside în catedralele metropolelor și episcopielor. Bisericile unde servesc bulgarii singuri, le rămân proprietatea lor; bisericile, unde bulgarii servesc împreună cu grecii, voru deveni proprietate grecescă; bulgarii voru trebui să-și clădească noue.
7. Unu regulamentu relativu la formațiunea unui sinod bulgar, la înderirile se, la alegerea capilor religioși, la administrațiunea spirituală a bisericei va fi elaborat și subternut sublimi porti și, îndată după aprobatiunea sea, pus în lucrare.

Alu doilea proiectu consuna cu celu primu în punct. 1. 3., are înse 9. puncte. Deci punctulu 2 alu acestui din urma suna: Bulgarii voru avea facultatea de a asedia unu metropolit în fiecare vilaiet și unu episcop în fiecare sandjak.

punct. 4) Privilegiile patriarcatului rămân neatînse, capii spirituali greci conserva locurile lor, episcopi și metropoliti bulgari se voru a-ședia în orașele (ville) sandjacurilor și vilaietelor, cari nu voru fi residinții de episcopi și arhiepiscopi greci și după numele acestora orașe voru fi numirile și titlurile lor.

5. Grecii rămân supuși capilor lor spirituali greci; bulgarii, cari voru voi a rămân sub administrațiunea pastorilor greci, se voru bucura de această facultate. Scaunul (séjour) unu episcop bulgar în unu sandjak va atârna dela cererea bulgarilor din acelu sandjak și după o rezoluțiune făcută de ei prin majoritate de voturi.

Urméza ca alu 6, 7, 8, 9 punctele 4, 5, 6, 7. din programulu primu.

Ori cine va ceti aceste două programe numai cu ore care atințiune va afla ca ele trebuie să fie compuse de greci, pentruca sunt fatișiu făcute în favoarea acestora. Deca nu se voru observă legile bisericesci, cari sunt canoanele, încercarea de a împacă aceste două naționalități va fi desierta.

Varietati.

** Se dice ca M. Sea Imperatulu va petrece iern'a acest'a în Ungari'a. Vienesi sunt superati pre împregiurarea acest'a.

** Principele Napoleonu se afla în Angli'a.

** Scirea respandita, ca pap'a aru fi convocat sinodulu rusescu la conciliulu din anul venitoriu, e o scornitura.

** În Belgradu s'au mai facutu sentințe asupra celor compromisi la mórtea principelui Michaelle.

** Intre Serbi'a și monarchi'a austro-magiara se incheia o convențiune postale, carea până acum se va fi și luatu în Pest'a la desbatere.

** Faptele sale salutare (?) ale reg. Isabela indeplinite de la Iulu anulu 1866 până în Iulu anulu 1867; 1) În 2 Iulu 1866 nimici tóte garantiele constituțiunei; 2) În 31 Iulu dispune prin Gonzales Bravo împedice intrunirilor și pedepsece cu cea mai crudela asprime pre cei ce culédia a se intruni; 3) În 23 Septembrie prin tribunalulu miliaru judeca la mórte 33 individi, iera pre 54 pentru a fi internati; 4) În 19 — 30 prin Narvaez aresta pre mai multi membri ai camerei (intre acestea și pre Rios Rosas și Salarias) pentru adresa îndreptata reginei contra ministrilor, pre presiedintele senatului, Serrano inca la prinsu și la deportatu împreună cu cei-lalti pre insulele canarice; 5) În 30 Decembre disolve cortesulu; 6) În 15 Ianuarie prin comandantele supr. Chreste procede într'unu modu draconicu în contra preseii și a tuturor scrierilor politice, amenințându cu mórtea pre cei ce voru face politica contraria guvernului; 7) După roscóla din Catalonia, decapila la 30 individi — etc. etc. Insa tóte au culme și cu un'a; toti și tóte și afla respalata, astfel și a aflatu și Isabela, și o voru afla toti tiranii.

** Demissionare. Mai multi membri de casa de susu a senatului imperialu precumu: cardinalu Rauscher, principele Hohenlohe, conte Chotek, conte Mercandin, Lichtenfels, Litwinovitz, Mertens, Hauslab și Goes au demissionatu de mandatulu pentru delegatiune.

** Pretiurile mustului în Transilvani'a sunt în estu anu cam 60 — 100 xr. védra (feria) transilvani și 3 — 5 fl. v. a. cea austriaca. În Ungari'a varieza după locuri între 4 — 10 fl. v. a. În archiducatul Austriei e variatiunea și mai mare, pentru ca acolo se misca pretiurile între 7 — și 18 fl. védra austriaca (de 40 cupe).

** Mesura metrica. Ministrulu cislaitanu de comerț au respunsu, la o interpelatiune, ce i se face în casa deputatilor, ca s'a pus în întielegere cu ministrulu ungurescu în privința acestei; această inse are să asculte mai înainte o comisiune speciale; principialminte nu e diferința. Va se dica e de se introduce și din cõe aceeași mesura.

** Guard'a comunale din Bacău e reactivata prin decretu domnescu.

** Principele Carolu s'a insanatosiat și a parasitu capital'a pentru a merge la via dlu Ioannu Brateanu. Acolo va petrece optu zile.

** „Perseveranti'a" a reaperutu; „Terra" după o intrerumpere îndelungata ni vine iera, asemenea „clopotele" și „Ghimpele"; caus'a intrerumperei ni e necunoscuta.

** Foile opozițiunei din Romani'a provoca la contributiune pentru radicarea unui monumentu lui Napoleonu III în Romani'a; a le guvernului provoca la cumparare de arme.

** „Dati armatei incredere" este titlulu unei brosiure ce a aparatu la Pest'a, și pledéza pentru respectarea naționalitatilor în armata, desclinitu cere oficii nationali.

** La conciliulu ecumenicu, ce se va tiené în Rom'a, Sântitatea Sea Pap'a a invitatu și pre Patriarculu din Constantinopol și pre sinodulu rusescu. Sinodulu Russei gatește tocm'a acum'a respunsulu. Iera patriarculu grecescu — precumu afirmá „Vidovdan — neci n'a voitu să priméasca scrisoarea papala.

** Nou'a ordine a lucrurilor în Spani'a se grabescu a o recunósce poterile europene un'a după alt'a. Austri'a, desi cam incetisóra la pasi de comanu, totu are să deo recunóscrea în aceste zile. Curtea de Rom'a, prin denegarea recunóscreii Italiei a devenitu alta data într'o situatiune sióda de carea acum se va feri cá omulu patitu, și de aceea nunciulu papalu la Madridu a promis guvernului spaniolu ca-i va predá curendu recunóscrea. Lumea ascépta cu curiositate asta fapta de la Rom'a, căci

este inca în via memoria ros'a cea sântita ce a trimisu lunile trecutu Isabelei laudându portarea. „A."

* Se scrie prin diuarie despre o conjuratiune asupra vietii Sultanului Abdula Aziz. Despre această luámú din „Septamán'a" urmátorele:

Lumin'a au venit asupra pretinsului complotu din Constantinopol. Diuarulu turcu „Hurryete" (Libertatea) contine unu articulu elocventu, din care s'au tradusu óresi-cari estrageri, atátu pentru a se arata lucrurile sub adevérta loru privire și pentru a aréta Europei cu câtu talentu și dignitate liberali turci discuta cestiunile de unu asiá mare interesu.

— Inovatiunea vicelna aruncata asupra junii Turcie, dice „Hurryete", n'au produsu rezultatele ce se ascépta. Nu numai ca acestu partidulu dela creatiunea sea au lucratu diu'a mare și s'au abtinutu de a complotá în ascunsu, daru inca au luptatu cu curagiu și lealitate, cu fati'a deschisa pentru dreptu și libertate.

— Armeló junii Turciei, sunt propagand'a ideiloru sele cu tóta activitatea și prin tóte mijlocele leale putinóse.

— Pórt'a, voindu a espune în profitulu seu unu complotu adevératu ori falsu, urzitu fára indoiéla de óresi-care individi platti ori de Russi'a ori de Greci'a, încéca pentru a opri progresulu principuriloru nóstre de a implicá partidulu tinerei Turcii în acea lasa conspiratiune, în fine pentru a-lu descredita în opiniunea publica. Daru inalt'a Pórt'a va isbuti? Va amagi ea prin această imputare uriciósa Occidentulu și Orientulu? Nu! pentru ca nimenea n'au nitatu programulu politicu a junii Turciei, acestu programu, în care se cere pentru imperiulu otomanu un'a din constituțiunile, cu care cele-lalte puteri au parvenitu la acelu grad de prosperitate, în care noi le vedem și ce ar atrage modificatii pre mari în administrațiune, daramarea absoluta a sistemului arbitraru actualu, unde după capriciulu și buna plecare sa sargunesca pre acei ce-i supara, pre acei puternici, și desierta tesaurulu publicu, nu sa respectéza nici viatia nici averea, nici libertatea individuala a cetatenilor; acestu programu în care se cere o adunare nationala formata de sufragiulu univérsalu, insercinata de facerea legiloru și paz'a lor. Iata în putine cuvinte drapelulu politicu supt care jun'a Turcie s'a constitutu.

** Odele și Epodele lui Horatiu adnotate de D. G. I. Munteanu (Editiunea Societáției Junimea), au primitu autorizarea guvernului (rom.) de a fi carte didactica pentru usulu scótelor. „Conv. lit."

** D. T. Maiorescu membru alu Societáției academice române vedindu lips'a totala de rezultate și simtindu-se amagitu în ascéptările și speranțiile se asupra societáției, și a datu demissionu sea de curendu. „Conv. lit."

25 — 1 Concursu.

Pentru ocuparea posturilor invetiatoresci din urmátorele comune, se escrie concursu până în 15 Noemvre a. c.

1. La Petrița, cu salariu de 300 fl. v. a. cuartiru liberu și lemne.
2. La Petrosieni = Livezeni, cu salariu de 300 fl. v. a. cuartiru liberu și lemne.
3. La Ocolisiulu-mare cu salariu de 150 fl. v. a. 2 orgii-cubici, lemne focale, 40 ferdele de bucate și cuartiru liberu.

Doritorii de a ocupa aceste posturi, voru adresa subscrisulu concursu se până în terminulu de susu, instruate cu atestatele necesari, ca au absolvitu celu putienu 4 clase gimnasiale, seu pedagogi'a seu teologi'a din Sibiu.

Hafegu în 19 Octomvre 1868.

Inspectoratul districtualu scol. gr. or. din Tractulu Hatiegiului.
Ioann Ratiu,
Protopopu.

Burs'a de Vienn'a.

Din 6 Octomvre (25 Nov.) 1868.
Metalicele 5% 58 30 | Act. de creditu 218 50
Iaprumut. nat. 5% 63 25 | Argintulu 114
Actiile de banca 808 | Galbinulu 5 50